

**ION MOTÂNGĂ –
ABSOLVENT DESTOINIC AL USMF
„NICOLAE TESTEMIȚANU”:
80 de ani de la naștere**

[https://doi.org/10.52556/2587-3873.2021.4\(91\).66-67](https://doi.org/10.52556/2587-3873.2021.4(91).66-67)

Indiscutabil merită să cunoaștem personalitățile marcante, realizările cărora ne-au îmbogățit atât pe noi, cât și cultura generală a poporului și care sunt și rămân a fi mari deschizători de drumuri, inclusiv în sistemul de sănătate.

Este necesar să privim cu mândrie și, de ce nu, cu interes spre realizările și viața intens trăită de oamenii care au avut ceva de spus pe acest pământ. Printre aceștia se numără și Ion Motângă, absolvent al Institutului de Stat de Medicină din Chișinău (promoția anului 1968, Facultatea de Stomatologie), doctor habilitat în medicină, profesor universitar, specialist în sănătate publică și management, șeful Catedrei „Filosofia și Modul Sănătos de Viață” a Institutului Central de Perfecționare a Medicilor din Moscova.

Remarcabil savant și om de stat, Ion Motângă ar fi împlinit, la data de 9 octombrie 2021, 80 de ani de la naștere.

S-a născut în orașelul Grigoriopol, într-o familie de oameni simpli și cumsecade. Mama Alexandra a lucrat toată viața la spitalul raional în calitate de infirmieră, tatăl Andrei – la brigada de tractoare. Și-a petrecut copilăria și a învățat la școala din Grigoriopol, apoi și-a continuat studiile la școala medicală din or. Tiraspol, pe care a absolvit-o în anul 1960. În perioada 1960-1963, și-a onorat serviciul militar, după ce devine student la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău.

Fiind o persoană energetică, pe parcursul anilor de studenție a participat activ la viața obștească a tinerilor, devenind responsabil de formarea și organizarea lucrului cu detașamentele studențești, care pe timp de vară participau la construirea diferitor obiecte pentru băștinașii din Kazahstan, Altai și alte regiuni. Aici și-a manifestat calitățile de bun organizator, se bucura de autoritate deosebită printre colegi, iar ca rezultat, detașamentele studențești

de la Institutul de Stat de Medicină din Moldova obțineau primele locuri.

Fiind devotat medicinei, în anii 1973-1976, la recomandarea rectorului Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, face studiile prin aspirantură cu destinație specială la catedra de Medicină Socială și Organizarea Ocrotirii Sănătății a Institutului Central de Perfecționare a Medicilor din Moscova. De menționat că Ion Motângă a prețuit mult ocazia și s-a străduit să facă față lucrurilor și teza de doctor în medicină (conducător științific era numit „patriarhul medicinei sociale” din Uniunea Sovietică, academicianul Nicolae Vinogradov), abordând tema „Starea de sănătate a persoanelor în vârstă de 65 de ani și peste în Republica Moldova” a fost elaborată în termenul prevăzut și susținută cu succes. Pentru rezultatele deosebite obținute în știință și activitatea fructuoasă în viața institutului, în anul 1976 i-a fost acordată Bursa leninistă, care pe atunci era cea mai prestigioasă pentru studenți și aspiranți. După absolvirea aspiranturii, la propunerea academicianului N. Vinogradov și a colectivului, este angajat în calitate de asistent la catedra menționată mai sus.

Pe parcursul anilor, a participat activ la viața obștească a institutului, devenind lider al tineretului în calitate de președinte al Sfatului căminului, în care trăiau aspiranții și secundarii clinici din toate republicile unionale și, manifestând în continuare deosebitele sale calități de organizator, cucerește stima colegilor, devine o persoană cu autoritate în colectiv, fiind ales secretar al Comitetului de Partid al acestei prestigioase instituții.

Simultan continuă cercetările științifice sub conducerea academicianului Iurie Lisițin și, în anul 1990, susține teza de doctor habilitat în științe medicale. De menționat că, pe parcursul vieții, permanent a avut o conlucrare strânsă cu conducătorii Almei Mater și mai ales cu catedrele de profil de la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău, care erau conduse pe parcursul anilor de profesorii Nicolae Testemițanu, Vladimir Kant, Ion Prisăcari, Eugen Popușoi, Constantin Ețco. În anul 1996, pentru merite deosebite în pregătirea cadrelor științifice pentru Republica Moldova profesorul Ion Motângă s-a învrednicit de titlul onorific Doctor Honoris Causa al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Chișinău.

Profesorul Ion Motângă este autor al peste 200 de publicații științifice, inclusiv 4 monografii, 2 manuale, peste 10 îndrumări metodice, a participat cu prezentări la multiplele foruri științifice peste hotare.

Prin cercetările sale științifice, a demonstrat că este stringent necesar de a dezvolta o direcție nouă în îmbunătățirea sănătății populației. Societatea trebuie să fie convinsă de necesitatea promovării *Medicinii Omului Sănătos*, care are ca bază nu boala, ci sănătatea, cu orientarea spre acțiuni preventive, în primul rând, la nivel de profilaxie primară din copilărie. Trebuie să-i convingem pe toți oamenii să-și asume răspunderea pentru sănătatea lor. Din copilărie să aibă acces la educația de sănătate și la informația privind sănătatea, consecințele și gravitatea factorilor de risc și stilul de viață sănătos.

Cu susținerea rectoratului Institutului Central de Perfecționare a Medicilor, a fondat o catedră nouă, foarte specifică - „Filosofia și Modul Sănătos de Viață”. Disciplina „Modul sănătos de viață” era una nouă și drept scop profesorul Ion Motângă și-a propus elaborarea și implementarea unui program complex de instruire în domeniul dat al aspiranților și medicilor cursanți din toată țara.

În calitate de șef de catedră, profesorul Ion Motângă a dat dovadă că este înzestrat și cu talent de pedagog, organizând bine procesul didactic. Prelegerile ținute de domnia sa, erau înalt apreciate de aspiranții și medicii cursanți. Elaborează și editează una din cele mai valoroase lucrări științifice ale sale - materialul didactic „Руководство по медицинской профилактике и здоровому образу жизни” („Ghid de profilaxie medicală și stil de viață sănătos”) care conține 7 capitole, expuse pe 252 de pagini, în care descrie amănunțit atât temele generale, cât și cele particulare cu privire la profilaxia și modul de viață sănătos, prin prognoza viitorului nefavorabil și a mijloacelor de corecție timpurie. Orientarea prioritară fiind dibăcia de a sugera unui om sănătos ce

și cum e necesar de făcut pentru a evita primejdiile cumplite. Explicarea că anume modul sănătos de viață reprezintă, de fapt, cel mai prețios mod de profilaxie – profilaxia inițială a bolilor, ce previne apariția lor, extinde diapazonul lor de adaptare a omului. Sub îndrumarea profesorului Ion Motângă au fost elaborate și susținute 10 teze de doctor în științe medicale în domeniul respectiv. În 2009, Ministerul Sănătății și Protecției Sociale din Rusia îi încredințează profesorului Ion Motângă, recunoscut ca specialist notoriu în domeniul modului de viață sănătos, elaborarea Programului Național de Stat pentru propagarea stilului de viață sănătos, care a fost elaborat și implementat cu succes.

Ion Motângă a fost un om de rară cumsecădenie, bun la suflet, un prieten devotat, sincer și deschis cu cei apropiați și prieteni. Ținea foarte mult la tinerii aspiranți, secundari clinici și doctori care mergeau din Moldova la studii la Moscova, și aveau nevoie de cazare, consultații și sprijin în efectuarea cercetărilor științifice de la specialiștii din centrele unionale, acordându-le ajutorul necesar. Profesorul Nicolae Testemițanu îl numea, pe bună dreptate, pe Ion Motângă „reprezentantul (ambasadorul) medicinei moldave la Moscova”.

S-a stins din viață pe 24 februarie 2010, în orașul Moscova.

Prin întreaga sa viață și activitate, prin profesionalismul și dedicația, competența și atitudinea sa, profesorul Ion Motângă, unul din proeminenții absolvenți ai Institutului de Stat de Medicină din Chișinău (în prezent, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”), a dus cu cinste faima țării noastre - Republica Moldova - și a Almei Mater peste hotare, devenind un model pentru tinerele generații.

Colegiul de redacție,
Asociația Obștească Economie, Management
și Psihologie în Medicină